

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres ref
16/100

Vår ref
16/86-

Dato
24.06.2016

NOU 2016: 1 Arbeidstidsutvalget - Høring -

Vi viser til brev av 15. januar 2016 med vedlegg om ovennevnte.

Saken har vært forelagt Samferdselsdepartementets underliggende etater – Jernbaneverket, Kystverket, Luftfartstilsynet, Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, Statens havarikommisjon for transport, Statens jernbanetilsyn og Statens vegvesen Vegdirektoratet. Vedlagt oversendes uttalelser fra Jernbaneverket og Kystverket.

Til punkt 12.5.3 Særlig uavhengig stilling

Jernbaneverket er enige i forslaget fra utvalgets flertall om å fastsette klarere vilkår for hva som defineres som «særlig uavhengig stilling», basert på de kriteriene som utvalget legger til grunn.

Til punkt 12.5.4 Delvis uavhengig stilling

Jernbaneverket er usikre på om forslaget fra utvalgets flertall om å innføre begrepet «delvis uavhengig stilling» vil fungere i praksis. Staten er enige i at det finnes en stor gruppe arbeidstakere som har såpass selvstendig arbeid at de godt kunne vært unntatt fra en del av arbeidstidsbestemmelsene. De mener likevel at det er stor risiko for at innføring av begrepet «delvis uavhengig stilling», vil kunne føre til en uheldig forventning om at arbeidstaker arbeider utover lovens grenser, og at det også kan føre til en omgåelse av arbeidstakers rett til overtidsbetaling. Selv om det etter forslaget skulle stilles krav i arbeidsmiljøloven om at det skal inngås avtale, og at stillingen regnes som delvis uavhengig, er det en risiko for at det

forventes at slik avtale inngås i noen miljøer.

Samferdselsdepartementet deler denne bekymringen og finner det uklart hvordan avgrensningen skal kunne gjøres.

Til punkt 13.4.5

Gjennomsnittsberegning av arbeidstiden

Jernbaneverket og *Kystverket* støtter utvalgets flertall i at det er behov for endringer som gir arbeidsgiver mulighet til å gjennomsnittsberegne arbeidstiden uten skriftlig avtale, begrenset til en periode på inntil fire uker. *Jernbaneverket* viser til at gjennomsnittsberegning av arbeidstiden er en naturlig del av en ordinær turnusplan, og arbeidsgivers adgang til gjennomsnittsberegning av arbeidstiden bør derfor følge av type arbeidstidsordning som er avtalt i forbindelse med tilsetning.

Kortere daglig hviletid

Jernbaneverket viser til at det ofte er hensiktsmessig å forkorte daglig hvile mellom to vakter, men i de fleste tilfeller er forkortelsen ønskelig fra arbeidstakers side, for eksempel for å få lengere sammenhengende fri. Etaten mener at om arbeidsgiver gis større mulighet til å forkorte daglig fritid i en oppsatt arbeidsplan, må det være begrunnet med at forkortet hviletid er nødvendig for å organisere arbeidet på en hensiktsmessig måte. Et alternativ kan være å åpne for at Arbeidstilsynet kan godkjenne kortere hviletid.

Til punkt 16.3.5 Søn- og helgedagsarbeid

Jernbaneverket støtter utvalget i at det burde være mulig å åpne for hyppigere søn- og helgedagsarbeid for arbeidstakere som selv ønsker det, og hvor ikke viktige vernehensyn taler imot. Etaten er også enig i at særlig for arbeidstakere som har stor frihet til å utnytte andre tider av uken til fritid vil det samlet sett være mindre behov for særlige begrensninger i søn- og helgedagsarbeidet.

Jernbaneverket legger til at arbeidstakere, ut fra eget behov og med tillatelse fra arbeidsgiver, bør kunne legge noe arbeid til søndag, som et alternativ til å arbeide på et annet tidspunkt, selv om arbeidets art ikke gjør det nødvendig å arbeide på søndag.

Til punkt 17.5.6 Kveldsarbeid

Jernbaneverket er enige i utvalgets forslag om at arbeidstakere som ønsker det, og med aksept fra arbeidsgiver, kan legge deler av arbeidet til tidsrommet mellom klokken 21.00 og klokken 23.00, uten at dette skal regnes som nattarbeid.

Samferdselsdepartementet støtter dette og viser til at det vil gi en økt fleksibilitet som er etterspurt i dagens arbeidsliv.

Annet

Kystverket viser generelt til de utviklingstrekk som tilsier endringer i reguleringen av arbeidstid, bl.a. i form av større fleksibilitet både for den enkelte arbeidstaker og for virksomhetene. Etatene hadde sett det ønskelig med mest mulig samordning mellom hovedtariffavtalen i staten og arbeidsmiljøloven, og redegjør for hvilke utfordringer som ligger i statens avtaleverk særlig når det gjelder beredskapsordninger.

Samferdselsdepartementet viser til de vedlagte uttalelsene og har for øvrig ingen merknader.

Med hilsen

Gyri Solnørdal Jenssen (e.f.)
avdelingsdirektør

Kjersti Nikolaysen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi til:

Jernbaneverket

Ref.: 201600407-2

Jernbaneverket

Ref.: 201600407-2

Kystverket hovedkontoret

Ref.: 2016/202-3

KYSTVERKET
HOVEDKONTORET

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
2016/202-3

Arkiv nr.:
008

Saksbehandler:
Arve Garshol

Dato:
20.06.2016

NOU 2016: 1 Arbeidstidsutvalget – høring fra Kystverket

Viser til Samferdselsdepartementet sitt brev datert 18.01.2016.

Historisk har vernelovgivningen hatt preg av å være utviklet etter industrisamfunnets behov. I dag er arbeidslivet mer mangfoldig med arbeidstakere som stiller krav til fleksibilitet i flere sider av arbeidsforholdet for å få en individuell tilpasning av sine behov. De store teknologiske endringene som arbeidslivet har gjennomgått har også ført til at selve arbeidet er av en annen karakter, med mer pc-baserte arbeidsstasjoner enn arbeid i produksjonslinjer. Vi ser at arbeidet går fra å være fysisk til å bli mer kompetansebasert, samt at virksomhetene har økt behov for tilgjengelig og fleksibel arbeidskraft i utførelsen av sine oppdrag. Dette har ført til et behov for en annen arbeidstidsregulering enn før.

For Kystverket er det viktig at arbeidstidsreguleringene blir konstruert slik at:

- de gir muligheter til fleksibilitet både for den enkelte arbeidstaker og for virksomhetene og at dette samsvarer med det moderne arbeidslivets behov
- hovedtariffavtalen i staten (HTA) samordnes mest mulig til reglene i arbeidsmiljøloven (AML) og andre relevante lover, for eksempel ved gjennomsnittsberegning av arbeidstiden og ved at beredskapsvakt i HTA regnes med i den alminnelige arbeidstid med faktoren 1:7
- HTA kan brukes i flere situasjoner enn i dag og at vi dermed kan redusere antall særavtaler, for eksempel ved utvidelse av den daglige arbeidstiden uten avtale
- de hindrer årsakene til brudd på arbeidstidsbestemmelsene

Kystverket har en rekke særavtaler, ikke bare for arbeidstakere som er operative og har døgnkontinuerlig arbeid. Vi har også særavtaler for kontoransatte som arbeider dagtid og i tillegg deltar i en såkalt beredskapsvaktordning. Dette er en hjemmevaktordning resten av døgnet etter vanlig arbeidstid. Frekvensen (belastningen) for hendelser utenom vanlig arbeidstid er lav. Det er fire slike særavtaler etter HTA pkt. 2.3.6 e (gml.).

Særavtaleinstituttet er krevende å administrere og vedlikeholde, det "lever" på utsiden av AML og HTA og med risiko for en egen lønnsглиdning i tillegg til den vanlige vi har i virksomheten. Særavtalene er også dyrere i forhold til om en brukte ulempetilleggene i HTA.¹

¹ Koster fra kr. 13 000 – kr. 16 500 pr. ansatt pr. uke i beredskapstillegg, samt et spesielt tillegg på helge- og høytidsdager på kr. 1 500,- pr. ansatt pr. dag

HR-stab

Sentral postadresse: Kystverket
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Telefon: +47 07847

Internett: www.kystverket.no
E-post: post@kystverket.no

For besøksadresse se www.kystverket.no

Bankgiro: 7694 05 06766

Org.nr.: NO 874 783 242

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

Kystverket ønsker at mest mulig av vår virksomhet som er ordinær drift ikke krever særavtale, men reguleres gjennom HTA. Slik arbeidstidsreguleringen er i dag, med 9 timer arbeidstid pr. døgn ved enighet (10 timer pr. døgn etter avtale med tillitsvalgte) og faktor 1:5 (HTA), er dette vanskelig.

Under er en tabell som viser hvordan arbeidstid og faktor påvirker den alminnelige arbeidstid pr. døgn i forskjellige beredskapsvaktordninger:

Arbeidstid	Faktor	Arbeidstid/døgn
5,25	5	9,00
6,5	7	9,00
6,5	5	10,00
7,5	7	9,86
7,5	5	10,80
8,5	7	10,71

I dag må vi ned i daglig arbeidstid på 5,25 timer for å kunne gjennomføre en beredskapsvaktordning uten avtale, men det krever enighet. Kystverket mener 5,25 timer daglig arbeidstid er lite effektivt og heller ikke gunstig for arbeidstakeren. Med faktor 1:7 vil daglig arbeidstid bli på 6,5 timer, noe som er et steg i riktig retning. Normal arbeidstid, 7,5 timer, oppnår vi først ved faktor 1:7 og 10 timer alminnelig arbeidstid pr. døgn (eg. 9,86 timer pr. døgn). I dag kan dette oppnås med avtale med de tillitsvalgte, men dette er krevende og kostbart (jfr. over).

Kystverkets ønsker er at det blir mulig å forlenge den alminnelige arbeidstiden til 10 timer pr. døgn uten enighet og til 11 timer pr. døgn med enighet eller med avtale med de tillitsvalgte, samtidig som en beholder faktoren 1:7 ved beredskapsvakt. Kystverket ønsker også at reglene for gjennomsnittsberegning uten avtale blir utvidet for arbeidsgiver. Dette må gjenspeile seg i arbeidsmiljølovens arbeidstidsbestemmelser. Gjøres disse endringene først i AML, vil det senere bli enklere å endre HTA.

Kystverket mener at en slik moderat økning i arbeidstid ved beredskapsvakt ikke vil få noen negative helsemessige konsekvenser for de ansatte. For de som har beredskapsvakt i Kystverket i dag, blir det i realiteten samme alminnelige arbeidstid som de har i dag (7,5 timer arbeid pluss beredskap resten av døgnet). Forskjellen er at de, for at det skal være lovlig, har en særavtale som skal forhandles til bestemte tider og at kompensasjonen er større enn etter HTA sine normale ulempetillegg.

Med hilsen

Per Jan Osdal
assisterende kystdirektør

Anne Gunn Mostad
HR-direktør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Henvendelse til: Jarle Olavesen
Tlf.: +47 41687274
Faks:
E-post: Jarle.Olavesen@jbv.no

Dato: 13.06.2016
Saksref.: 201600407-2
Deres ref.: 16/86
Vedlegg:

Postadresse:
Postboks 4350
NO- 2308 Hamar

postmottak@
jernbaneverket.no

Sentralbord:
05280

Org. Nr.:
971 033 533 MVA

Bankgiro:
76940501888

IBAN-NR.
N054769405001888

SWIFT:
DNBANOKK

jernbaneverket.no

NOU 2016: 1 Arbeidstidsutvalget - Høring

Jernbaneverket viser til høring vedrørende NOU 2016 1 Arbeidstidsutvalget og sender med dette sine kommentarer.

Punkt 12.5.3 Særlig uavhengig stilling

Jernbaneverket er enige i forslaget fra utvalgets flertall om å fastsette klarere vilkår for hva som defineres som «særlig uavhengig stilling», basert på kriteriene som utvalget presiserer at gjelder for en ansatt med særlig uavhengig stilling.

Punkt 12.5.4 Delvis uavhengig stilling

Jernbaneverket er usikre på om forslaget fra utvalgets flertall om å innføre begrepet «delvis uavhengig stilling» vil fungere i praksis. Jernbaneverket er enige i at det finnes en stor gruppe arbeidstakere som har såpass selvstendig arbeid at de godt kunne vært unntatt fra en del av arbeidstidsbestemmelsene. Vi mener likevel at det er stor risiko for at innføring av begrepet «delvis uavhengig stilling», vil kunne føre til en uheldig forventning om at arbeidstaker arbeider utover lovens grenser og at det også kan føre til en omgåelse av arbeidstakers rett til overtidsbetaling. Selv om det etter forslaget skulle stilles krav i arbeidsmiljøloven om at det skal inngås avtale og at stillingen regnes som delvis uavhengig, er det en risiko for at det forventes at slik avtale inngås i noen miljøer.

Punkt 13.4.5

Gjennomsnittsberegning av arbeidstiden

Jernbaneverket støtter utvalgets flertall i at det er behov for endringer som gir arbeidsgiver mulighet til å gjennomsnittsberegne arbeidstiden uten skriftlig avtale. Flertallets forslag om å begrense arbeidsgiver mulighet til å gjennomsnittsberegne over en periode på maksimalt fire uker, virker som en hensiktsmessig løsning. Gjennomsnittsberegning av arbeidstiden er en helt selvfølgelig del av en ordinær turnusplan. Når er arbeidstaker har inngått en arbeidsavtale som innebærer turnusarbeid, burde det være opplagt at arbeidstiden må kunne gjennomsnittsberegnes. Arbeidsgivers adgang til gjennomsnittsberegning av arbeidstiden bør derfor følge av type arbeidstidsordning som er avtalt i forbindelse med tilsetning, innenfor maksimalt 48 timer på en enkelt uke og maksimalt over fire uker, dersom det ikke avtales en annen, lavere grense i forbindelse med tilsetningen. En utvidelse av maksimalt antall timer pr uke eller utvidelse av perioden for gjennomsnittsberegning vil fortsatt måtte avtales med tillitsvalgte.

Kortere daglig hviletid

Det er ofte hensiktsmessig å forkorte daglig hvile mellom to vakter, men i de fleste tilfeller er forkortelsen ønskelig fra arbeidstakers side, for eksempel kortere hviletid etter en kveldsvakt for å kunne arbeide tidlig dagvakt dagen etter. Hensikten er gjerne å legge vaktene rundt fridagene slik at arbeidstakerne får lengst mulig sammenhengende fri.

Jernbaneverket mener at om arbeidsgiver gis større mulighet til å forkorte daglig fritid i en oppsatt arbeidsplan, må det være begrunnet med at forkortet hviletid er nødvendig for å organisere arbeidet på en hensiktsmessig måte. Et alternativ kan være å åpne for at Arbeidstilsynet kan godkjenne kortere hviletid.

Punkt 16.3.5 Søn- og helgedagsarbeid

Jernbaneverket støtter utvalget i at det burde være mulig å åpne for hyppigere søn- og helgedagsarbeid for arbeidstakere som selv ønsker det, og hvor det ut fra en helhetsvurdering av arbeidstakerens arbeidssituasjon ikke er viktige vernehensyn som taler imot. Jernbaneverket er også enig i at særlig for arbeidstakere som har stor frihet til å utnytte andre tider av uken til fritid vil det samlet sett være mindre behov for særlige begrensninger i søn- og helgedagsarbeidet.

Jernbaneverket vil legge til at arbeidstakere som ut fra eget behov og med tillatelse fra arbeidsgiver bør kunne legge noe arbeid til søndag, som et alternativ til å arbeide på et annet tidspunkt, selv om arbeidets art ikke gjør det nødvendig å arbeide på søndag. Med bakgrunn i livssituasjon og for eksempel planlagte fritidsaktiviteter kan det være ønskelig å arbeide en søndag fremfor fredag ettermiddag eller lørdag.

Punkt 17.5.6 Kveldsarbeid

Jernbaneverket er enige i utvalgets forslag om at arbeidstakere som ønsker det, og med aksept fra arbeidsgiver, kan legge deler av arbeidet til tidsrommet mellom klokken 21.00 og klokken 23.00, uten at dette skal regnes som nattarbeid.

Med hilsen

Jørn Johansen
Direktør for Styring og organisasjon

Jarle Olavesen

Dokumentet er godkjent elektronisk